

# Metody Probabilistyczne i Statystyka

## LISTA 10 do wykładu z metod Monte Carlo)

Informatyka algorytmiczna (I st.) WliT – 2021/2022

**Zadanie 1. (zadanie programistyczne)** Zdefiniujmy zmienną losową  $S_N = X_1 + \dots + X_N$ , gdzie  $X_1, \dots, X_N$  są niezależne oraz każde  $X_i$  przyjmuje wartości 1, -1 z ppb 0.5.

- wyznacz (numerycznie) dystrybuantę dla  $S_N$  dla kilku wartości  $N$ , np. 5, 10, 15, 20, 25, 30.
- porównaj ją z dystrybuantą rozkładu normalnego, która miałaby aproksymować  $S_N$ .

Skorzystaj z Matlab'a (w tym funkcji `normcdf` dla obliczania dystrybuanty rozkładu normalnego). Jeśli starczy Ci czasu, narysuj histogramy. Jakie są wnioski obliczeń?

Dla porównania, wykorzystaj ten sam kod dla sprawdzenia co się dzieje dla  $N = 100$ .

**Zadanie 2.** Na wykładzie omawialiśmy metodę szacowania wielkości  $|p - \hat{p}|$ , gdzie  $p$  to rzeczywiste prawdopodobieństwo zdarzenia  $A$ , zaś  $\hat{p}$  to częstość wystąpienia  $A$  w  $N$  niezależnych próbach. Gdy  $N$  jest duże, to jak widać z zadania 1, można użyć przybliżenia przez rozkład normalny. Opracuj alternatywne podejście dla małych  $N$  oparte na nierówności Czebyszewa.

**Zadanie 3.** Samorząd gminny musi przyjąć lub odrzucić uchwałę  $X$ . Sprawa jest trudna, nie jesteśmy w Szwajcarii (gdzie w takich sprawach robi się referenda lokalne), więc postanowiono spytać się  $N$  losowych osób i postąpić zgodnie z wolą większości z nich. Jednak zanim podejmie się decyzję, to trzeba mieć gwarancję, że decyzja odzwierciedla wolę całej lokalnej społeczności z prawdopodobieństwem co najmniej 0.9. Jak dobrać liczbę  $N$ ? Liczba ta powinna być jak najmniejsza (dotarcie do losowych mieszkańców kosztuje dużo pracy).

Warunki: nie wiemy jaka jest frakcja zwolenników  $X$  w całej populacji.

**Zadanie 4.** Rozważamy sumę  $N$  niezależnych zmiennych losowych  $X_i$ , każda o wartości oczekiwanej  $\mu$  i wariancji  $\sigma$ . Niech  $X = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N X_i$ . Wariancja  $X$  to  $\frac{\sigma^2}{N}$ . Na podstawie eksperymentu chcielibyśmy wyznaczyć  $\sigma$ . Jak słyszeliście, estymator nieobciążony dla wariancji  $\sigma$  dany jest wzorem:

$$\frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2$$

gdzie  $\bar{X} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N X_i$  jest zaobserwowaną średnią z pomiarów.

Zbadać dla małych  $N$  jaka jest wartość tego estymatora dla sumy  $N$  zmiennych  $X_i$  z rozkładem  $\Pr(X_i = 0) = \Pr(X_i = 1)$ . Dla porównania policzyć to samo dla wzoru

$$\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2$$